

Sygn. akt VU 2033/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku R. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania R. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 18 lutego 2014 roku

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 18 lutego 2014 roku, znak (...) w ten sposób, że umarza należności R. S. wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego.

Sygn. akt VU 2033/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 lutego 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił R. S. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5 % opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w kwocie 11.282,57 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji R. S. wniósł o umorzenie zaległości funduszu alimentacyjnego. Wskazał, że zasądzone alimenty znacznie przewyższały jego dochody, co spowodowało powstanie zadłużenia i że stosownie do możliwości zadłużenie to spłacał osobiście lub przez komornika. W chwili obecnej jest osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności, niezdolną do samodzielnej egzystencji. Z żoną prowadzi odrębne gospodarstwo domowe. Jego renta wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym wynosi 920,85 zł. Wydatki związane z opłatą za mieszkanie, światło i gaz ponoszą po połowie. Ponosi ponadto wydatki związane z leczeniem. Na rehabilitację oczekuje od 6 do 8 miesięcy. Dotychczas spłacił ponad połowę zadłużenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy.

Wnioskodawca R. S. ma blisko 64 lata. Mieszka z żoną, z którą prowadzi odrębne gospodarstwo domowe. Uprawniony jest do pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, której wysokość wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji wynosi 920,85 zł netto miesięcznie. Poza rentą nie posiada innych źródeł dochodu. R. S. ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności. Ze względu na stan zdrowia jest całkowicie niezdolny do pracy i do samodzielnej egzystencji, wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. U wnioskodawcy rozpoznano przewlekłą niewydolność krążenia (EF 30 %), migotanie przedsionków, nadciśnienie tętnicze, hipercholesterolemię, cukrzycę posterydową POCHP, stan po leczeniu operacyjnym odmy, kardiomiopatię, zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa oraz otyłość. Z powodu niewydolności krążenia i znacznych zmian zwyrodnieniowych w stawach kolanowych wnioskodawca nie może samodzielnie się poruszać i wymaga stałej opieki. Tytułem miesięcznych opłat (czynsz, gaz, energia) wydaje 210 zł. Koszty leczenia (wykup leków, badania, wizyty) wnioskodawca określił na kwotę 180 zł. W opartym na decyzji z dnia 11 października 2011 r. układzie ratalnym reguluje zobowiązania alimentacyjne w kwocie po 167 zł miesięcznie. Wspólnie z żoną R. S. zajmuje mieszkanie o powierzchni 27,2 m². Wnioskodawca nie posiada żadnego majątku.

(niesporne)

Sąd zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalony w sprawie stan faktyczny jest niesporny. Istota sprawy sprowadza się w istocie do oceny zasadności opartego na niesporne ustalonych faktach wniosku o umorzenie zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.), w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, likwidator może umorzyć należność likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu. Dokonując wykładni pojęcia „szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną” należy mieć na względzie fakt, że instytucja przewidziana w art. 68 ustawy z 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stanowi nadzwyczajne zwolnienie zobowiązanego z długu alimentacyjnego, co następuje kosztem uszczuplenia środków funduszu ubezpieczeń społecznych, i już z tej przyczyny powinna być ścisła, a nie rozszerzająca, zwłaszcza, że chodzi o najdalej „idącą” spośród ulg przewidzianych w tym przepisie. Zatem szczególnie uzasadnione okoliczności, to te, które mają charakter wyjątkowy, losowy i ze względów zdrowotnych lub rodzinnych tak obciążają budżet zobowiązanego, że nie pozwalają na uregulowanie należności. Co istotne, należy również ocenić, czy przy uwzględnieniu wieku wnioskodawcy, stanu rodzinnego, kwalifikacji zawodowych oraz rokowań zdrowotnych nie będzie on również w przyszłości spłacać przedmiotowych należności. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 stycznia 2013 r., III AUa 869/12). Nie powinno budzić wątpliwości, że nie można stawiać znaku równości pomiędzy sytuacją osoby, u której przejściowo wystąpiła niemożność całkowitego lub częściowego regulowania zaległości alimentacyjnych oraz osoby, która bezpowrotnie utraciła zdolność jakiegokolwiek zarobkowania i nie posiada żadnego majątku ani dochodów. Pierwszy z wymienionych przypadków może uzasadniać co najwyżej odroczenie terminu płatności należności lub rozłożenie jej na raty i to niezależnie od wyboru przez osobę obciążoną zaległościami alimentacyjnymi ulgi polegającej na umorzeniu należności i złożenia przez nią wniosku w tym zakresie. W takiej sytuacji uwzględnienie wniosku o zwolnienie z długu alimentacyjnego prowadziłoby do nieuzasadnionego poszerzenia możliwości korzystania z umorzenia należności kosztem uszczuplenia środków z funduszu ubezpieczeń społecznych przez osoby, których sytuacja w dającej się przewidzieć perspektywie może ulec poprawie na tyle, że będą one w stanie regulować zaległości alimentacyjne lub które posiadają dochód pozwalający na choćby częściową spłatę długów alimentacyjnych. (wyrok Sądu najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r. II UK 133/11). Do przyjęcia, iż zachodzi „szczególnie uzasadniony przypadek”, pozwalający na umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego konieczna jest ocena, iż przy uwzględnieniu jego wieku, stanu rodzinnego, kwalifikacji zawodowych oraz rokowań zdrowotnych nie będzie on w stanie również w przyszłości spłacać tych

należności bez narażenia siebie i swojej rodziny na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 05 czerwca 2013 r., III AUa 22/13). Sąd w pełni podziela wyrażone we wskazanych wyżej wyrokach poglądy.

W świetle całokształtu zebranego w sprawie materiału wnioskodawca nie tylko ze względu na wiek ale także i stan zdrowia nie tylko jest trwale niezdolny do pracy ale nadto ze względu na stwierdzony brak możliwości samodzielnej egzystencji wymaga pomocy innej osoby. Nie posiada żadnego majątku i poza rentą w kwocie 920,85 zł, nie ma innego źródła dochodu ani też ze względu na wiek i stan zdrowia nie ma praktycznie żadnej możliwości uzyskania dodatkowego dochodu. Zatem niewysoka zdaniem Sądu szczególnie w sytuacji niezdolnego ze względu na stan zdrowia do samodzielnej egzystencji wnioskodawcy renta stanowi jedyne źródło jego utrzymania i wystarcza na zaspokojenie wyłącznie podstawowych, zwiększonych jego potrzeb.

W przekonaniu Sądu dalsza egzekucja należności funduszu pozbawiłaby wnioskodawcę możliwości zaspokojenia zupełnie podstawowych jego potrzeb. Wbrew subiektywnemu stanowisku organu rentowego, zachodzi w sprawie szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 68 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych przypadek, uzasadniający umorzenie należności tego funduszu. Brak jest w realiach rozpoznanej sprawy jakichkolwiek perspektyw poprawy w przyszłości sytuacji zdrowotnej i rodzinnej, jak i szczególnie ekonomicznej wnioskodawcy. Wnioskodawca bezpowrotnie utracił zdolność jakiegokolwiek zarobkowania.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ par. 2 k.p.c. uwzględniając uzasadnione odwołanie, zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.